

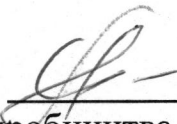
Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет Біолого-технологічний
Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва
та кінології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Оптимізація технологій у тваринництві
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

за спеціальністю Н2 Тваринництво

на третьому (доктор філософії) рівні вищої освіти

Розробник: Володимир ЛАДИКА, д.с.-г.н., професор кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології	протокол від <u>09.06.2026 р</u> № <u>18</u>
	В.о. завідувач кафедри <u></u> Людмила БУЛА

Погоджено:

Гарант освітньої програми Вікторія ВЕЧОРКА
(підпис)

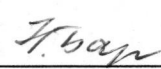
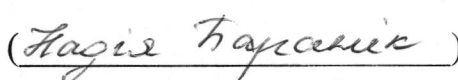
Декан факультету, де реалізується освітня програма Вікторія ВЕЧОРКА
(підпис)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

 (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

 (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

 (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 22.07 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ВК	Оптимізація технологій у тваринництві							
2.	Статус ОК	Вибірковий							
3.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	-							
4.	ОК може бути запропонований для (для вибірових ОК)	ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»							
5.	Підрозділ, що реалізує ОК	Біолого-технологічний факультет, кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології							
6.	Рівень НРК	8 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 15 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		20	-	30	-	-	-	100	-
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Ладика Володимир Іванович							
11.1	Контактна інформація	Доктор с.-г. н., професор, кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології, кабінет 321 головного корпусу консультації: щовівторка 14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰							
12.	Мета освітнього компонента	Метою вивчення дисципліни є опанування аспірантами знань щодо оптимізації технологій у тваринництві, зокрема у галузях молочного та м'ясного скотарства, свинарства, птахівництва, кінології за кордоном і в Україні. Надати теоретичні знання та сформувані вміння з проведення аналізу технологій у галузях відтворення, годівлі, утримання та раціонального використання великої рогатої худоби, свиней та птиці, собак з метою максимально повної реалізації їхнього генетичного потенціалу без порушень екології.. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.							
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності; ОК 3. Управління науковими проєктами та реєстрація прав інтелектуальної власності ОК 9. Дослід у тваринництві; ОК 10. Благополуччя тварин.							

14.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної етики https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності (ч.6 ст. 42 Закону України «Про освіту»): - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування з університету; - позбавлення академічної стипендії; - позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3262
16.	Ключові слова	Оптимізація, дослідження, тваринництво, біометрична обробка, молочне та м'ясне скотарство, птахівництво, свинарство, кінологія.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Аналізувати українські та світові технології молочного скотарства й обґрунтовувати напрями їх оптимізації з урахуванням продуктивності, економічної доцільності та ресурсної ефективності.		Індивідуальне завдання, підсумкове тестування
ДРН 2. Оцінювати технології вирощування м'ясної худоби в Україні та світі й формувати науково обґрунтовані пропозиції щодо підвищення ефективності виробництва яловичини.		Індивідуальне завдання, підсумкове тестування
ДРН 3. Порівнювати українські та міжнародні технології свинарства, визначати їхні сильні й слабкі сторони та обґрунтовувати шляхи оптимізації технологічних процесів для підвищення продуктивності й біобезпеки.		Індивідуальне завдання, підсумкове тестування
ДРН 4. Аналізувати технології вирощування птиці в Україні та світі й розробляти обґрунтовані пропозиції щодо модернізації технологічних процесів з урахуванням енергоефективності, біобезпеки та продуктивності.		Індивідуальне завдання, підсумкове тестування
ДРН 5. Оцінювати сучасні українські та міжнародні технології утримання, тренінгу й селекції собак та формувати пропозиції щодо їх оптимізації відповідно до міжнародних стандартів і сучасних інноваційних підходів.		Індивідуальне завдання, підсумкове тестування

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендо вана літератур а
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	Заоч.	Ден .	Заоч.	Ден.	Заоч .	Денна	заоч.	
Тема 1. Оптимізація технологій умолочному скотарстві 1. Аналіз існуючих технологій в Україні 2. Аналіз існуючих технологій у світі 3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні	4		6				20		1, 3, 4, 8 Електро нний ресурс

Тема 2. Оптимізація технологій у м'ясному скотарстві 1. Аналіз існуючих технологій в Україні 2. Аналіз існуючих технологій у світі 3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні	4		6				20		1, 3, 4, 5, 6, Електронний ресурс
Тема 3. Оптимізація технологій у свинарстві 1. Аналіз існуючих технологій в Україні 2. Аналіз існуючих технологій у світі 3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні	4		6				20		1, 2, 6,7,8 електронні ресурси
Тема 4. Оптимізація технологій у птахівництві 1. Аналіз існуючих технологій в Україні 2. Аналіз існуючих технологій у світі 3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні	4		6				20		10,12,14, 16 Електронний ресурс
Тема 5. Оптимізація технологій у кінології 1. Аналіз існуючих технологій в Україні 2. Аналіз існуючих технологій у світі 3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні	4		6				20		10, 13, 14, 15. Електронні ресурси
Всього	20		30			-	100		

5. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, практична робота	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 2	Лекція, інструктаж, практична робота, робота з каталогами	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20

ДРН 3	Лекція, презентація, практична робота.	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 4	Лекція, презентація, практична робота.	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 5	Практична робота, робота з каталогами	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
	Всього	50		100

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання з Теми 1	20 балів / 20%	4 семестр, 3 тиждень
2.	Індивідуальне завдання з Теми 2	10 балів / 10%	4 семестр, 6 тиждень
3	Індивідуальне завдання з Теми 3	15 балів / 15%	4 семестр, 9 тиждень
4	Індивідуальне завдання з Теми 4	15 балів / 15%	4 семестр, 12 тиждень
5	Індивідуальне завдання з Теми 5	10 балів / 10%	4 семестр, 14 тиждень
6	Іспит – тест множинного вибору.	30 балів / 30%	4 семестр, 15 тиждень
	Всього	100/100%	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<i><12 балів</i>	<i>12-15 балів</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>18-20 балів</i>
Індивідуальне завдання з Теми 1	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати

Індивідуальне завдання з Теми 2	<6 балів	6-7 бали	7-9 бали	9-10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати
Індивідуальне завдання з Теми 3	<9 балів	9-11 бали	11-13 бали	13-15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті неповністю, студент володіє матеріалом не в повній мірі	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати
Індивідуальне завдання з Теми 4	<9 балів	9-12 бали	12-14 бали	14-15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати
Індивідуальне завдання з Теми 5	<6 балів	6-7 бали	7-9 бали	9-10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті неповністю, здобувач володіє матеріалом не в повній мірі	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати
Іспит	<18 балів	18-22 балів	23-26 балів	27-30 балів
Всього	<60 балів	60-74 бали	75-89 балів	90-100 балів

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над розрахунковим завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання розрахункового завдання	На наступному занятті після здачі здобувачем виконаного завдання
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів після презентації завдання	Безпосередньо після завершення презентації

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Костенко В. І. Технологія виробництва молока і яловичини. підручник. К.: «Ліра-К», 2025. 774 с.
2. Ковальчук І. В., Слюсар М. В., Ковальчук І. І. Технологія промислового виробництва молока. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 162 с.
3. Костенко В. І. Технологія виробництва молока і яловичини: підручник. К.: НУБіП України, 2024. 766 с.
4. Ладика В.І., Хмельничий Л.М., Повод М.Г. та ін. Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва (підручник). За загальною редакцією В.І.Ладика, Л.М.Хмельничого. Одеса : Олді+, 2023. 244 с.
5. Свинарство (монографія) / Волощук В.М., Рибалко В.П., Повод М.Г та ін. - Київ Аграрна наука. 2024 588с. 17. Практикум із свинарства і технології виробництва свинини / В.І. Герасимов Ю.В. Засуха, В.М. Нагаєвич та ін. - Харків: Еспада, 2023. - 224 с.
6. Хмельничий Л.М., Шпетний М.Б. Теоретичні та практичні основи селекції сільськогосподарських тварин: посібник. Суми. СНАУ. 2025. 310 с

6.1.2. Електронні ресурси (Цифрові освітні платформи. Наукові та науково-виробничі журнали)

7. <https://agrofond.gov.ua/>
8. <https://smf.org.ua/pro-proyekt/>
9. <https://ciwf.in.ua/?p=1>
10. <https://agriacademy.org/>
11. <https://agroelita.info/osnovy-produktyvnoho-dovholittya-koriv/>
12. <https://www.scirp.org/>
13. <https://agro-business.com.ua/tvarynnystvo-ta-veterynariya.html>

6.1.3. Методичне забезпечення

14. Курс лекцій та лабораторно-практичних занять з дисципліни «Оптимізація технологій у тваринництві» <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3262>

6.2. Додаткові джерела

15. Гайдук С. В. Основи дресирування, гігієни та годівлі службових собак. Львів: ФОП Марченко Т.В., 2024. 175 с.

16. Костенко В. І. Фізіологія лактації: підручник. К.: «ФОП Ямчинський О.В.», 2022. 200с.
17. Ладика В. І., Павленко Ю. М., Скляренко Ю. І. Особливості формування господарсько–корисних ознак у корів сумського внутрішньопородного типу української чорно–рябої молочної породи різних генотипів за бета–казеїном. Вісник Сумського національного аграрного університету Серія “Тваринництво”. Суми, 2022. Вип. 2 (49). С. 20–22. <https://doi.org/10.32845/bsnau.lvst.2022.2.4>
18. В. І. Ладика, В. В. Вечорка, Т. П. Кучкова, Ю. І. Скляренко, Ю. М. Павленко Генеалогічна структура української бурої молочної породи. Розведення і генетика тварин, 65, 90-106. <https://doi.org/10.31073/abg.65.09>
19. Ладика В.І., Скляренко Ю. І., Павленко Ю.М., Вечорка В.В., Чернявська Т. О. Малікова, А. І., Кучкова, Т. П. Сучасна генеалогічна структура лебединської породи та шляхи її збереження. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Тваринництво, (3), 31-39. <https://doi.org/10.32782/bsnau.lvst.2023.3.5>
20. Інноваційні технології виробництва і переробки продукції тваринництва: курс лекцій з вивчення дисципліни для здобувачів III рівня вищої освіти «доктори філософії» спеціальності 204 «ТВППТ» денної та заочної форми навчання [Електронний ресурс] / М.О.Шалімов – Одеса: ОДАУ, 2020. – 181с.

6.3. Програмне забезпечення

1. Редактор Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office Power Point.

Рецензія на робочу програму (силабус)
ВК «Оптимізація технологій у тваринництві»

Розроблено викладачем кафедри «ТВППТ та кінології» В.І.Ладика
(назва) (ПІБ)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП «ТВППТ» _____
(назва) (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) ТВіППТ та кінології _____
(назва) (посада, ПІБ) (підпис)